

AZ
Ó-KANIZSAI KÖZSÉGI
POLGÁRI FIISKOLA
É R T E S I T Ő J E

AZ 1901|1902. TANÉVRŐL.

— III — ❧ IX. ÉVFOLYAM. ❧ — III —

ÖSSZEÁLLITOTTA:

DÉGAY KÁLMÁN

IGAZGATÓ.

Ó-KANIZSÁN,
NYOMATOTT BRUCK P. PÁL KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
1902.—7

I.

A SZÜNETI TANULMÁNY UTAK.

Most, hogy a vácáció rohamlépésekben közeledik felénk és a folyó iskolai évnék is nem sokára vége lesz, szinte magától támad a kérdés, hogyan töltsük el a szünet idejét, hogy a 10 havi szorgos munka fáradalmait kipihenjük, nemesen szórakozunk, új testi és szellemi erőt gyűjtsünk a következő iskolai évre, ismereteinket felujítsuk, kibővítsük, azokat a tudomány újabb vívmányaival gyarapítsuk. Mert ki vonná kétségbe, hogy munka után édes a nyugalom, hogy a szellemi élet felüdítésére a szórakozás okvetlenül szükséges, hogy a tanítással foglalkozóknak szellemi erejüket fejleszteni, szellemi tőkájüket folyton növelniök kell, mert a szellem továbbképzésének terén nincs megállás; ott a szünetelés már visszaesés; ki e téren nem emelkedik, az sülyed. Bizonyosan ezen örökigazság lebegett nagytudományú vallás- és közoktatásügyi miniszterünk lelki szemei előtt is, midőn a folyó évi szünetre a pótló tanfolyamok egész sorozatát rendelte el.

Azt hiszem, mindannyiunk előtt ismeretes, hogy miniszterünk ez iskolai év szünetében bőven ellátja kurzusokkal az ország tanítóit. Lesznek részint pót-, részint továbbképző tanfolyamaik a közép- és polgáriskolai tanároknak, az elemi nép- és ipariskolai tanítóknak.

És valljuk be, hogy a miniszternek említett intézkedése igen helyes volt, hogy ismereteink kiegészítésére, bővítésére szükség van, bár nem annyira az elméletiek gyarapítására, mert képző intézeteink újabban bő utravalóval látják el az ifju paedagógusokat, hanem gyakorlati ismeretekre, tapasztalásra, szemlélet útján szerzendő tudásra van nagy szükség.

Tétlen pihenéssel, semmittevéssel, nem is tölti ma már valamire való tanító a szünetet. Az állás természetéből folyik ez. Mivel mindannyinak akad valami szórakoztató foglalkozása, a szünet napjai nem csak múlnak, de repülnek. Látjuk napjainkban az új életre kelő egyesületeket, a mint kerületük egyik-másik nagy városában összegyűjtik tagjaikat, egy-két napig hasznos vitát folytatnak szakkérdésekben, azután vonat-, hajó- vagy kocsira kapva befutnak egy-egy nagyobb vidéket és mint hadvezérek mennek, látnak, győznek. Ezután pedig kis csoportokra oszolva, némelyek egészen magányosan, megszállnak valamely tanulmányozásra alkalmas és érdekes pontot és ott szaktudományuk gyarapítására szentelnek néhány napot. És ez a fontos, ez a fő. A tanítói kirándulásokra czélozok e sorokban, a minőket utóbbi időben az egyes tanítóegyesületek mind sűrűbben rendeznek, a milyent 1900. évben

az országos középiskolai tanáregyesület Temesvárott és a délmagyarországi tanítóegylet Nagy-Becskerekén rendezett, midőn az előbbi az Al-Dunára az utóbbi pedig Fiuméba rándult ki és a milyennek ígérkezik most az országos polgári iskolai egyesület f. évi Brassóban tartandó közgyűlésével kapcsolatos 10 napra tervezett kirándulása.

Részemről az ily kirándulásokat igen hasznosaknak tartom és kívánatosnak, hogy minden iskolai egyesület közgyűlését ily hasznos kirándulással kösse össze. Ezek közelebb hozzák a kartársakat egymáshoz, kellemes és nemes szórakozást nyújtanak, tanulságos eszmecsérének kutforrásai, nemzetiségi vidékeken az állameszme javára szolgál'nak, de, — a mi fő — nagyon szélesítik a résztvevők szellemi látókörét és a mellett, hogy lehetővé teszik kevés költséggel édes hazánk egyes tájait megismerni, nagyban növelik föld,- nép- és természetrajzi ismereteinket, lelkünket költői, művészeti lelkesedésre hangolják.

Hasznát látják a tanulmányi kirándulásoknak az iskolák gyűjteményei, mert alig akad tanító, a ki utjáról intézete számára valami tanítási szempontból értékes dolgot ne hozna.

Maga, a magyar haza szép fővárosa, Budapest, oly rohamosan fejlődik, annak sokféle iskolái, művészeti es emberbaráti intézetei, gyárai és ipartelepei, építkezése, szabályozási művei, a tanítás ujabban feltalált eszközei és azok használási módja oly sok hasznos látnivalót nyújtanak, hogy minden oly tanítónak, ki a haladó kortól elmaradni nem akar, legalább minden harmadik évben föl kell Budapestet

keresnie és ott 10-12 napon át a főváros újabb intézményeit megtekinteni, azokat tanulmányozni.

És bármily iskolánál működő paedagogusnak az elemi népiskolai tanítótól föl az egyetem tanáráig, bármi legyen tanítási köre, szaktárgya rendkívül hasznos, a tanulmányi kirándulás. Még az utolsó falusi iskolában működő tanítónak is például a földrajz tanítása körében helyes és tiszta fogalmat kell nyújtania a barlangról, a bányák- és gyárakról, s.t.b., a nép életmódja-, foglalkozása- és viseletéről s.t.b, e tárgy tanításánál lelkesen kell beszélnie a növendékeknek hazánk egyes tájainak szépségeiről, hogy azok úgy megszeressék az aranykalászos rónát, a hasznos ásványokkal telt bérczes felföldet, miszerint soha életökben kivándorlásra ne is gondoljanak; helyes fogalmat kell adni a természetrajz tanításánál az állatok-, növények- és ásványokról, a nyelvet tanítva a többi közt a tájbeszédről is. De hát festheti-e az igaz színnel a bányát, barlangot, ki ilyent még maga sem látott; a gyárakban előforduló munkát, az ott tapasztalható sürgést-forgást, ki még nem fordult meg gyárban; hogyan ismerteti az az állat-, növény- és ásványország termékeit, a ki azokat a természetben maga sem ismeri és hogyan beszél az a nyelv szépségeiről, a tájszók-ról, kinek nem volt még alkalma hazánk legalább néhány vidékén ellesni a nép ajkáról az élőszót.

Csakhogy azon tanítónak, ki hasznos, a tanításban is felhasználandó ismeretek szerzése céljából tesz tanulmányozó kirándulásokat, nem elég valamely

vidéket vasuton vagy hajón sebesen átfutni, hanem azt hosszabb ideig tartó tanulmány tárgyává kell tenni.

De vajjon tehetnek-e a tanítók ily tanulmány utakat, midőn azt tapasztaljuk, hogy közölők számosan oly jövedelemmel is alig bírnak, melyből tisztességesen megélni is nehéz, gyermekeiket taníttatni pedig igazi feladat.

Szerény véleményem szerint még igen szűk anyagi körülményeik közt is tehetnek, ha *a)* a magas kormány utazásukban vasuti kedvezményben részesíti, *b)* ha ingyen vagy nagyon jutányos szállással látja el.

1. Adjon a miniszter, ha a tanító valamely bánya-, terményekben gazdag-, vagy természeti ritkaságokban bővelkedő vidék megismerésére czélszerűen összeállított tanulmányuti tervet mutat be, 15-20 napra terjedő vasuti kedvezményt, vagy legalább oly XIV. zónabeli vasuti jegyet, melylyel az utat háromszor meg lehet szakítani. Méltán remélhetjük e kérelem teljesítését, mert látjuk, hogy a gyakorlati dolgok iránt kiváló értékkel bíró miniszterünk a különböző iskolák növendékeinek tanulmányutját kedvezményes áru jegyeiken kívül még pénzadományyal is támogatja. Nagyon hasznosaknak tartom az ifjuság testületi kirándulásait és szeretném, ha azok minél nagyobb arányokat öltenének. Hiszen jótékonyan hatnak az ifjuság kedélyére, tágítják látókörét, fejlesztik testi és lelki erőit. De mennyivel fontosabbak a tanférfiak komoly tanulmányozás czéljából tett szüneti utazásai. Ha a miniszter ezreket vett föl költségvetésében a szüneti pót- és továbbképző tan-

folyamok tartására, akkor remélnünk lehet, de sőt remélnünk kell, hogy a hasonló czélt szolgáló tanulmányutakra az emlitem csekély vasuti kedvezményt készséggel ki fogja eszközölni. Hiszen ez a legnagyobb valószínűség szerint nem is kerülne az államnak pénzébe, mert a mi elmegy a vámon megtérül a réven. Negyon föltehető, hogy a megsaporodott utasok száma befogja hozni azon összeget, az államnak, mely eddig a magasabb díjak mellett a csekélyebb számú utazók után befolyt.

2. Nyissa meg a miniszter a nagy szünetben tanulmány utra siető tanítóknak az iskolák internátusait. A mi manapság az utazást költségessé, a szerény anyagi viszonyok közt élő tanítóra nézve gyakran lehetetlenné teszi, az a szállók drágasága. Nagy a száma azoknak, kik csak e miatt nem teljesíthetik lelkök azon forró vágyát, hogy utazás által gyarapítsák ismereteiket. Ha a miniszter és általában az iskolák főnhatóságai ily czélből rendelkezésre bocsátják az internátusokat, egyszerre el van háritva minden gát a tanulmányi kirándulások útjából. De még ha egészen ingyen nem engedik is át az intézetek internátusaikat, rendelkezésre bocsátják azt csekélyre szabott díjért, például napi 40 fillérért, melynek felét a tulajdonos intézet az ágy nemű tisztántartására fordítaná, másik felét a gondozó szolgának a tisztogatásért jutalmul adná. És ma már annyi benlakásos intézet van az országban, a haza minden részében, hogy ezeket igénybe véve, megismerkedhetünk édes hazánk minden tanulmányozásra anyagot nyújtó, megtekintésre érdemes tájékával.

Budapesten a Ferencz József tanítókháza, a budai paedagogium, a tanítónőképzők internátusai igen alkalmasak egész sereg tanító befogadására. Az ország különböző részeiben az állami tanító- és tanítónő-, az óvó- és óvónőképzők, az állami, községi és felekezeti középiskolák közlakásra berendezett helyiségei lennének igénybe vehetők.

Az országos Kárpát-egyesület csak a saját maga elé tűzött célt mozdítaná elő, ha turistaházait mélyen leszállított áron adná a tanulmány uton lévő tanítóknak. Minden ily kirándulás után akad néhány tanító, kik vidékük lapjában leírják uti élményeiket, ismertetik a beutazott vidéket és magasztalva annak szépségeit, sokakban vágyat ébresztenek annak megtekintésére.

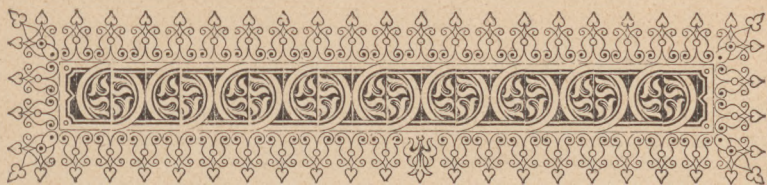
Az iskolai egyesületek nyári közgyűlései csak akkor lesznek a gyakorlati tanulmányozás igazi kincs bányáivá, midőn a gyűlések befejezése után, az azokon résztvett paedagogusok rajokba oszolva, némelyek egészen magányosan, ellepik hazánk tanulmányozásra legalkalmasabb vidékeit s mint a méhek a mézet, gyűjtik a hasznos ismereteket. Oly gyakorlati értékkel bíró kurzusok lennének ezek, melyek nagyon megérnék és kifizetnék azon nagyon csekély összegű kedvezményt, melyet ingyenes lakásokban és vasuti mérsékeltárú jegyekben kapnának és valóban méltóan egészítenék ki az állam által rendezett pót- és továbbképző tanfolyamokon nyújtott elméleti tudományt az életben oly nagybecsű gyakorlati ismeretekkel.

Ha az észmét a megyei és országos iskolai

egyesületek sajátjukká teszik, mozgalmat indítanak
ez ügyben, az ige rövid időn testté válik, mi hogy
úgy legyen, melegen óhajtom.

Katona Sándor.

II.

Iskolai felügyelet.

A) Az 1901/902.-ik évben.

A nagyméltóságú magy. kir. vallás- és közoktatásügyi Minisztérium főfelügyeleti jogát Gräff Nikáz kir. tanfelügyelő úr által gyakorolja.

Segédtanfelügyelő : Dr. Dudás Gyula.

A tanfelügyelőség székhelye : Zombor.

A közvetlen felügyeletet a polg. közs. iskolaszék gyakorolja, melynek :

a) Elnöksége :

(választott tagok)

ifj. Tóth József, birtokos, elnök ;

Herczeg Ede, magánzó, alelnök ;

Popovits György, közs. I. bíró, gondnok.

Schöbel Gyula, jegyző.

b) Hivatalból tagjai :

Márton Mátyás, prépost, róm. kath. lelkész ;

Gregorovits Velimir, gör. kel. lelkész ;

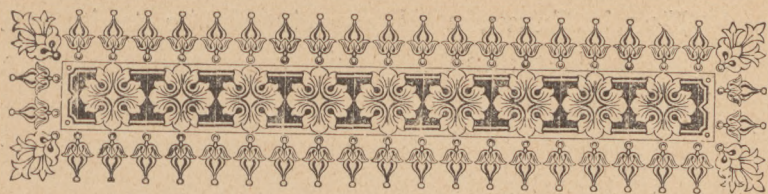
Dr. Rosenberg Ede, rabbi ;

Dégay Kálmán, polg. iskolai igazgató.

c) Választott tagjai:

Csuka Sándor, közs. mérnök;
Huszágh István, „ jegyző;
Dr. Király Sándor, ügyvéd;
Laczkovits Károly, közs. jegyző;
Losoncz János, penztáros;
Nagy János, gazdálkodó;
Szilágyi Antal, kereskedő;
Tripolszky József, gyógyszerész;
Vinczer Ferencz, iparos;
Weiszberger Ignátz, birtokos.

III.

TANÍTÓ-TESTÜLET.

Dégay Kálmán, igazgató, tanította a II. III. és IV. osztályban a számtant heti 7 órán, a IV. osztályban a mértant heti 2 órán, ugyanott a természettant heti 3 órán és mind a négy osztálynak a tornát heti 2 órán, összesen heti 14 órán. — A szám -és mértani, továbbá a természettani és tornai taneszközöknek óre volt. — Képesítése menyiségtan -természettudományi és tornatanári. — Tanit általában 14 év óta, iskolánknál 9 éve.

Katona Sándor, a IV. osztály főnöke, tanította a II. III. és IV. osztályban a német nyelvet heti 7 órán, a földrajzot mind a négy osztályban heti 8 órán, a történelmet a III. osztályban heti 2 órán és a szépirást az I. és II. osztályban heti 2 órán, összesen heti 19 órán. — A földrajz -történelmi és szépirási taneszközöknek, továbbá a tanári könyvtárnak óre volt. — Képesítése van a nyelvtudományi körből és tornából. — Tanit általában 31 év óta, iskolánknál 8 év óta.

Kocsis Samu, a III. osztály főnöke, tanította a magyar nyelvet mind a négy osztályban, összesen heti 17 órán. — Tanít általában 14 év óta, iskolánknál 9 éve. — Képesítése nyelv- történettudomány és tornatanári.

Laczkó János, a II. osztály főnöke, tanította az I. osztályban a számtant heti 3 órán, a mértant heti 2 órán és a mértani rajzot heti 2 órán. Az I. II. és III. osztályban a természetrajzot heti 9 órán és a történelmet a IV. osztályban heti 3 órán, összesen heti 19 órán. — A természetrajzi taneszközöknek őre volt. — Képesítése van a földrajz-történelmi körből és okleveles gyorsírási tanár. — Tanít általában 23 év óta, iskolánknál 3 éve.

Szappanos Béla, az I. osztály főnöke, tanította a mértant a II. és III. osztályban heti 4 órán, a szabadkézi rajzot mind a négy osztályban heti 10 órán, a mértani rajzot a II. III. és IV. osztályban heti 7 órán és a III. osztályban a szépirást heti 1 órán, összesen heti 22 órán. — Ő volt a szabadkézi és mértani rajztanesszközöknek az őre, ifjusági könyvtárnok és értekezleti jegyző. — Képesítése rajztanári. — Tanít általában és iskolánknál 4 év óta.

Keck Béla, róm. kath. kántor, az ének tanítását vállalta el díjmentesen. Tanította mind a négy osztályban heti 2 órán.

A hitoktatást részben az illetékes felekezetek lelkészei, részben az illetékes egyházi hatóságok megbízása folytán Dégay Kálmán és Szappanos Béla tanárok végezték.

A róm. kath. tanulók hitoktatását tiszt. Kozák

József, róm. kath. segédlelkész teljesítette heti 4 órán.

A gör. kel. vall. tanulókat főtiszt. Gregorovits Velimir oktatta a hittanban, heti 2 órán.

Az ev. ref. vall. tanulók hitoktatását Száppanos Béla tanár teljesítette heti 2 órán.

Az ág. ev. vall. tanuló hitoktatását Dégay Kálmán teljesítette heti 2 órán.

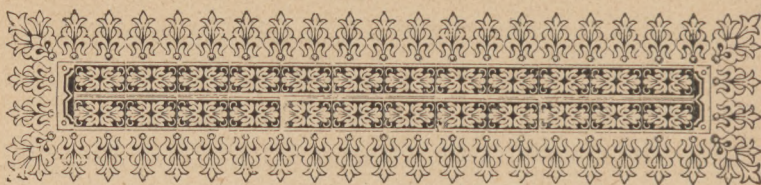
Az izraelita vall. tanulókat Dr. Rosenberg Ede, rabbi oktatta hittanban heti 4 órán.

Az itt felsorolt és szorosán vett hivatalos elfoglaltságon kívül, a testület minden tagja társadalmi téren is bőven kivette a maga munkarészét.

Az intézet szolgálai teendőit Schóbel György iskolaszolga végezte hűségesen.

IV.

Érdemjegyek és egyéb rövidítések magyarázata.

A) Érdemjegyek:

1) Erkölesi magaviseletben:

1	annyi	mint	dicséretes,
2	"	"	jó,
3	"	"	tűrhető,
4	"	"	szabálytalan,
5	"	"	rossz.

2) Szorgalomban:

1	annyi	mint	kitartó,
2	"	"	kellő,
3	"	"	változó,
4	"	"	hanyagló,
5	"	"	csekély.

3) Tanulásbeli előhaladásban:

1	annyi	mint	kitünő,
2	"	"	jeles,
3	"	"	jó,
4	"	"	elégséges,
5	"	"	elégtelen.

4.) *Dolgozatok külalakjában :*

1	annyi	mint	csinos,
2	"	"	tiszta,
3	"	"	rendes,
4	"	"	túrhető.
5	"	"	rendetlen.

B) *Egyébb rövidítések :*

róm. kath.	annyi	mint :	római katolikus ;
gör. kel.	"	"	görög keleti ;
ev. ref.	"	"	evangélikus református ;
ág. h. ev.	"	"	ágostai hitvallású evangélikus ;
izr.	"	"	izraelita ;
fm.	"	"	felmentetett ;
O. i. u.	"	"	osztály ismétlésre utasítatik ;
J. v. b.	"	"	javitó vizsgálatra bocsáttatik ;
J. r.	"	"	jutalomban részesült ;
K. j. r.	"	"	kettős jutalomban részesült ;
P. s. r.	"	"	pénzsegélyben részesült.

Sorszám	A tanuló neve és vallása	e l ő				
		hittehből	magyarból	Földrajzból	Számításhól	mértanból
	Ács Béla, ev. ref.	1	3	1	2	3
	Ádám Gyula, izr.	4	4	4	3	3
	Ádám László, izr.	3	2	3	3	2
	Bakai Albert, róm. kath.	2	3	1	2	2
5	Bakály Mihály, gör. kel.	4	5	5	5	4
	Bali Károly, róm. kath.	2	3	2	1	2
	Bata FABIÁN, róm. kath.	4	4	4	4	4
	Bata Sándor, róm. kath.	4	4	5	5	5
	Becker Márton, róm. kath.	5	5	5	5	5
10	Bernáth András, róm. kath. P. s. r.	3	4	2	3	2
	Bodó József, róm. kath.	3	5	4	4	3
	Cservenitz Ernő, róm. kath.	3	4	4	3	3
	Csuka Ernő, róm. kath.	5	4	4	3	3
	Deutsch Ernő, izr.	4	4	3	4	4
15	Deutsch István, izr.	4	2	4	3	3
	Deutsch Jenő, izr.	4	2	2	3	3
	Engel János, izr.	3	4	3	4	3
	Fehér László, róm. kath.	1	1	2	1	2
	Fuchs Miklós, róm. kath.			ki	m	ar
20	Grimm János, róm. kath.	3	2	3	3	3
	Jozanov Zsívó, gör. kel.	4	4	4	3	3
	Király Aurél, róm. kath.	4	4	4	3	3
	Laczkó István, róm. kath.	4	5	5	4	5
	Mach Lajos, róm. kath.	4	4	4	4	4
25	Muhi István, róm. kath.	4	4	2	3	2
	Mundloch Ede, róm. kath.	2	3	3	2	3
	Ókrös Gyula, róm. kath.	2	4	3	3	3
	Rosenberg Samu, izr.	2	3	4	3	4
	Schlézinger Mátyás, izr.	4	5	5	5	5

BEL ELŐHALADÁS.

S Z T Á L Y.

előnök Szappanos Béla

menetele

term. rajzból	szabadkezi rajzból	mertani rajzból	szepíráshól	énekből	testgyakorlatból	írásbeli dolg kitalálójából	magaviselethől	szorgalmából	Mulasztott óráinak számából		Megjegyzések
									igazolt	nem igazolt	
2	3	3	2	2	3	2	1	2	21	—	f. o. l.
3	3	3	2	2	3	3	3	3	25	—	f. o. l.
2	4	3	2	2	3	2	1	3	25	—	f. o. l.
2	1	2	2	1	3	2	1	2	2	—	f. o. l.
4	3	3	2	3	2	3	3	5	58	1	j. v. b.
2	3	2	2	3	3	2	3	2	8	—	f. o. l.
4	3	3	3	3	3	3	3	4	—	—	f. o. l.
4	3	3	2	3	2	3	2	5	—	—	j. v. b.
5	3	4	2	3	4	3	3	5	13	—	o. i. u.
3	3	4	2	4	fm 4	4	1	3	19	—	f. o. l.
4	4	4	3	4	3	4	3	5	24	—	j. v. b.
3	4	4	3	3	3	3	2	3	23	—	f. o. l.
3	2	3	2	1	2	3	3	5	91	—	j. v. b.
3	4	4	3	1	3	3	3	4	61	—	f. o. l.
3	4	3	3	4	3	3	2	3	131	1	f. o. l.
3	4	4	3	4	4	3	2	3	23	—	f. o. l.
3	3	4	2	2	2	3	2	3	25	—	f. o. l.
1	3	3	2	4	2	3	1	2	—	—	f. o. l.
ad t 19 02 ápr il 2- án											
3	2	3	2	4	3	3	1	2	13	—	f. o. l.
3	3	2	2	4	2	4	3	3	54	4	f. o. l.
3	4	4	3	1	2	4	2	3	4	—	f. o. l.
5	4	4	3	4	2	4	2	5	1	—	o. i. u.
4	4	4	3	3	2	4	2	4	—	—	f. o. l.
3	2	2	2	4	3	3	1	2	—	—	f. o. l.
3	3	3	3	3	2	4	2	3	—	—	f. o. l.
3	3	3	2	4	3	3	3	3	2	—	f. o. l.
3	4	4	2	1	2	3	2	3	21	—	f. o. l.
4	4	4	2	4	3	4	3	5	33	—	o. i. u.

Sorszám	A tanuló neve és vallása	e l ő				
		hittanból	magyarból	földrajzból	számtanból	mértanból
30	Schöbel Imre, róm. kath.	2	4	3	3	3
	Szabó Sándor, róm. kath.	3	3	3	1	2
	Tandari Pál, róm. kath.	3	4	3	3	2
	Topser Ottó, ág. ev.	1	4	2	3	3
	Tóth János, róm. kath.	3	5	4	3	3
35	Vadász József, róm. kath.	3	4	2	2	2
	Vajda János, róm. kath.	1	3	1	3	3
	Váradi Lukács, róm. kath.	2	4	2	4	3
	Vincer Géza, róm. kath.	3	4	3	3	4
	Vörös György, róm. kath.	4	4	4	3	4
40	Weisz Géza, izr.	3	2	3	3	4
	Zsiday István, ev. ref.	3	5	4	4	4
	Zsoldos János, róm. kath.	3	4	4	3	2
43	Kálnai Jenő, izr.	4	4	4	4	4

m e n e t e l e

term. rajzból	szabadkézi rajzból	mertani rajzból	szépirásból	énekből	festgyakorlatból	írásbeli dolg. külföldjéből	magaviseletről	szorgalmából	Mulasztott óráinak számából		Megjegyzések
									igazolt	nem igazolt	
3	3	3	3	2	2	4	3	3	—	—	f. o. l.
1	1	1	2	2	3	3	2	2	—	1	f. o. l.
3	3	3	3	4	3	4	2	3	—	1	f. o. l.
2	1	1	2	2	3	2	2	2	—	1	f. o. l.
3	2	3	2	3	3	3	3	5	—	—	j. v. b.
2	3	3	2	4	3	4	2	3	7	—	f. o. l.
3	3	3	2	4	3	4	2	2	—	—	f. o. l.
4	4	4	3	4	2	4	2	3	4	—	f. o. l.
3	3	4	2	3	3	3	2	3	—	—	f. o. l.
3	3	3	2	2	3	3	2	4	5	—	f. o. l.
3	4	4	2	3	3	3	2	3	35	—	f. o. l.
4	4	4	3	2	3	4	3	5	3	—	j. v. b.
3	4	2	2	4	2	4	2	4	—	4	f. o. l.
5	3	3	3	3	2	4	2	5	7	—	j. v. b.

Sorszám	A tanulók neve és vallása	e l ő				
		hitánból	magyarból	neméből	felírázából	számánból
5	Ádám Dezső, izr.	2	2	1	1	3
	Ádám Imre, izr.	2	2	1	2	3
	Blauhorn József, izr.	2	2	1	1	2
	Deutsch Vilmos, izr.	4	4	4	4	4
	Filipp Mátyás, róm. kath.	4	5	3	5	3
	Fried Aladár, izr.	2	2	2	1	3
	Karácsonyi József róm. kath. P. s. r.	2	3	2	2	2
10	Király Béla, róm. kath.			ki	m	ar
	Körmötzi Albert, róm. kath. P. s. r.	2	4	3	3	3
	Leitz Károly, róm. kath.			ki	m	ar
	Majtenszki Adolf, izr.	4	5	3	3	4
	Müller Imre, izr.	3	3	2	3	3
	Nemes István, izr.	1	1	1	2	1
15	Popovits Pál, gör. kel.	2	4	3	4	3
	Sörös Kálmán, róm. kath.	3	4	4	4	4

Z-TÁLY.

3
Laczkó János.

menetele

mértanból	természetről	szabadkézi rajzb.	mértani rajzból	szépirásból	énekből	tesztgyakorlatból	írásbeli dolg. kitalálkájából	magaviseleletről	szorgalmiból	Mulasztott óráinak számából		Megjegyzések	
										igazolt	nem igazolt		
2	1	1	4	2	1	2	2	2	2	31	—	f. o. l. j. r.	
2	2	3	4	2	2	2	2	2	2	32	—	f. o. l.	
1	1	4	2	2	2	2	3	2	2	46	—	f. o. l. j. r.	
3	4	3	4	2	4	3	3	3	4	41	—	f. o. l.	
3	4	1	4	2	4	2	4	2	5	21	—	j. v. b.	
1	2	3	2	1	3	2	2	2	2	54	—	f. o. l.	
1	2	3	1	2	3	3	3	2	2	7	—	f. o. l.	
ad t	19 01	ok t	8. án										
2	2	1	2	3	3	3	3	2	3	—	—	f. o. l.	
ad t	19 02	ápril	2. án										
4	4	3	4	3	1	3	4	4	5	32	—	j. v. b.	
4	2	4	3	2	1	2	3	1	3	44	—	f. o. l.	
1	1	1	2	2	2	2	1	1	1	39	—	f. o. l. j. r.	
4	3	3	4	3	2	2	4	2	3	44	—	f. o. l.	
4	4	3	4	2	2	2	3	2	3	18	—	f. o. l.	

Sorszám	A tanuló neve és vallása	e l ő				
		hittekből	magyarból	németből	történelemből	földrajzból
5	Bieber Zoltán, róm. kath.	2	5	4	3	3
	Fehér Gábor, róm. kath.	3	2	2	3	3
	Fehér Sándor, róm. kath.	2	4	2	2	2
	Fried Emil, izr.	4	4	3	3	3
	Gombos Antal, róm. kath.	3	4	4	3	3
10	Mészáros Ignác, róm. kath.	1	4	2	2	2
	Novák András, róm. kath. P. s r.	2	4	3	2	2
	Ogrin Szevér, gör. kath.	1	3	1	1	1
	Reiz Ferencz, róm. kath.	1	2	1	1	3
	Schlezinger Gyula, izr.	3	3	2	4	3
	Schuller József, izr.	3	4	3	3	3

S Z-T Á L Y.

Önök : *Kocsis Samu.*

menetele

számantából	mértantból	természetről	szabadkézi rajzból	mértani rajzból	szépirásból	énekből	testgyakorlatból	írásheli dolg. külfalajkából	magaviseletről	szorgalmából	Mulasztott óráinak számából		Megjegyzések
											lgazolt	rem igazolt	
3	4	4	4	4	1	3	2	3	3	5	—	—	j v. b
3	4	4	3	4	3	4	2	3	2	3	16	—	f. o. l.
3	3	3	1	2	2	4	2	3	2	3	1	—	f. o. l.
3	4	3	4	4	3	3	2	3	2	3	32	—	f. o. l.
4	4	3	4	4	3	3	1	3	3	4	5	—	f. o. l.
2	3	1	3	2	4	1	2	3	2	3	—	—	f. o. l.
3	3	3	1	2	3	3	2	3	2	3	13	—	f. o. l.
4	4	2	2	3	2	3	2	3	1	2	32	—	f. o. l.
1	2	1	1	2	1	3	2	2	1	2	4	—	f. o. l. j. r.
3	4	3	3	3	2	3	2	3	2	3	39	—	f. o. l.
3	3	3	3	4	3	3	2	3	2	3	34	—	f. o. l.

Sorszám	A tanuló neve és vallása	e l ő				
		hittevből	magyarból	németből	forténelemből	foldrajzból
	Ádám Béla, izr.	2	3	3	3	2
	Bata Sándor, róm. kath.	2	4	3	3	3
	Blaszmann Henrik, róm. kath.	1	3	1	3	3
	Borsos András, róm. kath.	2	4	3	3	3
5	Dömők Ferencz, róm. kath.	1	3	1	2	2
	Fried Mór, izr.	3	4	2	3	3
	Győri Mór, izr.	3	3	3	3	3
	Kassovitz Jenő, izr.	2	4	4	4	3
	Kiss Ernő, róm. kath.	2	4	4	3	3
10	Kolárics György, gör. kel.	2	4	4	4	4
	Kráhl Mihály, izr.	3	4	3	3	3
	Mányi János, róm. kath. P. s. r.	1	2	1	1	1
	Muhi András, róm. kath.	1	4	3	3	2
	Nagy Sándor, róm. kath.			ki	m	ar
15	Nemes Béla, izr.	2	3	3	2	2
	Oroszi János, róm. kath. P. j. r.	1	1	1	1	1
	Pánczél Imre, róm. kath.	1	4	3	3	2
	Rosenfeld Jenő, izr.	2	3	2	2	2
	Sőregi István, róm. kath. P. s. r.	1	3	3	2	2
20	Vinczer Zoltán, róm. kath.	2	4	4	3	3

S Z T Á L Y.

főnök: *Katona Sándor.*

menetele

számtanból	mértenből	term. rajzból	szabadkézi rajzból	mérteni rajzból	énekből	teszgyakorlatból	írásbeli dolg. külfelajából	magaviseletheől	szorgalomból	Mulasztott óráinak számából		Megjegyzések
										igazolt	nem igazolt	
2	3	3	2	2	2	2	2	1	2	29	—	f. o. l.
2	2	2	1	2	3	2	2	2	3	35	—	f. o. l.
2	2	1	1	3	2	2	2	1	2	—	—	f. o. l.
3	1	2	1	3	2	1	2	2	3	—	—	f. o. l.
2	2	2	1	2	1	1	3	2	2	—	—	f. o. l. j. r.
3	3	3	3	3	2	2	3	2	3	29	—	f. o. l.
3	2	2	2	1	1	2	3	2	3	46	—	f. o. l.
3	2	2	4	4	2	1	3	2	3	37	—	f. o. l.
4	4	4	4	4	2	1	2	2	4	3	1	f. o. l.
4	4	4	4	4	fm	2	4	3	4	59	—	f. o. l.
3	3	3	3	4	2	1	3	2	3	29	—	f. o. l.
3	2	1	2	3	1	1	3	1	2	—	—	f. o. l. j. r.
3	3	4	2	2	3	1	3	1	3	—	—	f. o. l.
ad	t	19	02	m	ár	cz	3-	án				f. o. l.
2	4	3	4	4	2	1	3	1	3	38	—	f. o. l.
1	1	1	2	1	3	1	2	1	1	—	—	f. o. l. j. r.
3	2	3	3	3	2	2	3	2	3	—	—	f. o. l.
2	2	3	3	3	2	1	2	1	2	29	—	f. o. l.
2	2	1	2	2	2	1	3	1	2	—	—	f. o. l.
3	2	3	2	3	3	2	3	2	3	—	—	f. o. l.

VI.

Kimutatás az 1901|902. évben jelent-

A m a g á n-		
sor- száma	n e v e és v a l l á s a	születési helye és ideje
1	Schlezinger Izsó, izr.	Zenta, 1884. márcz. 30.
2	Pollák Lipót, izr.	Csóka, 1885. aug. 16.
3	László Mátyás, izr.	Szeged, 1887. máj. 9.
4	Rónai Sándor,* izr.	Szeged, 1880. jan. 23.
5	Dobos József, róm. kath.	Kecskemét, 1880. ápr. 6.
6	Máté István, róm. kath.	Zenta, 1876. aug. 14.
7	Kelemen István, róm. kath.	Petróvoszelló, 1879. aug. 16.
8	Lippai József,* róm. kath.	Szeged, 1878. máj. 19.
9	Spang József, róm. kath.	T. Kanizsa, 1891. jun. 6.
10	Lovity Radoszláv, gör. kel.	Mohol, 1887. jul. 14.
11	Zsivánovits Axentia, g. k.	T. Kanizsa, 1882. febr. 12.
12	Knezsevity Mih., gör. kel.	T. Kanizsa, 1887. szept. 21.
13	Ungár Lajos, izr.	T. Kanizsa, 1890. szept. 1.

kezett magántanulókról.

t a n u l ó		melyik osztály tárgyaiból tett magánvizsgát?	A vizsga eredménye
vizsg. eng.-nek kelte és száma	mikor tett vizsgát?		
1901. év 3367. sz. kir. tanf. eng.	1901. szept. 6.	az V. és VI. oszt. tárgyaiból	elégséges
1901. év 3368. sz. kir. tanf. eng.	1901. szept. 6.	a IV. osztály tárgyaiból	elégséges
1901 év 3534. sz. kir. tanf. eng.	vizsgára nem	jelentkezett	—
1901. év 3535. sz. kir. tanf. eng.	1901. szept. 6.	a III. és IV. oszt. tárgyaiból	elégtelen
1901 év 3566 sz. kir. tanf. eng.	1901. szept. 6.	a III és IV. oszt. tárgyaiból	elégséges
1901. év 5495. sz. kir. tanf. eng.	1902. jan. 4.	a III és IV. oszt. tárgyaiból.	jó
1901. év 5425. sz. kir. tanf. eng.	1902. jan. 11.	a III. és IV. oszt. tárgyaiból.	elégtelen
1902. év 5533. sz. kir. tanf. eng.	1902. jan. 11.	a III. és IV. oszt. tárgyaiból.	elégtelen
1902 év 3349. sz. kir. tanf. eng.	1902 jun. 28.	az I. osztály tárgyaiból.	elégtelen
1902. év 2353. sz. kir. tanf. eng.	1902 jun. 28.	a IV. osztály tárgyaiból.	elégséges
1902. év 2352. sz. kir. tanf. eng.	1902. jun. 28.	a III. osztály tárgyaiból.	elégséges
1902. év 2355. sz. kir. tanf. eng.	1902. jun. 28.	a III. osztály tárgyaiból.	elégséges
1902. év 2350. sz. kir. tanf. eng.	vizsgára nem	jelentkezett.	—

Kimutatás az 1901|902. évben jelent-

A m a g á n-

sor- száma	neve és vallása	születési helye és ideje
14	Pilliser Nándor, izr.	Ada 1889. ápril. 17.
15	Nagypál Fer., róm. kath.	Ada, 1889. szept. 16.
16	Czuczín Dragomir, gör. kel.	Ada, 1889. aug. 28.
17	Vékony Mihály, róm. kath.	Ada, 1889. szept. 26.
18	Kánitz Iván, izr.	Tör.-Becse, 1891. febr. 10.
19	Pollák Miksa, izr.	Tör.-Becse, 1889. aug. 7.
20	Eszes Mihály, róm. kath.	Zenta, 1860. szept. 24.

*)-gal jelöltek az egy tantárgyból nyert „elégtelen“

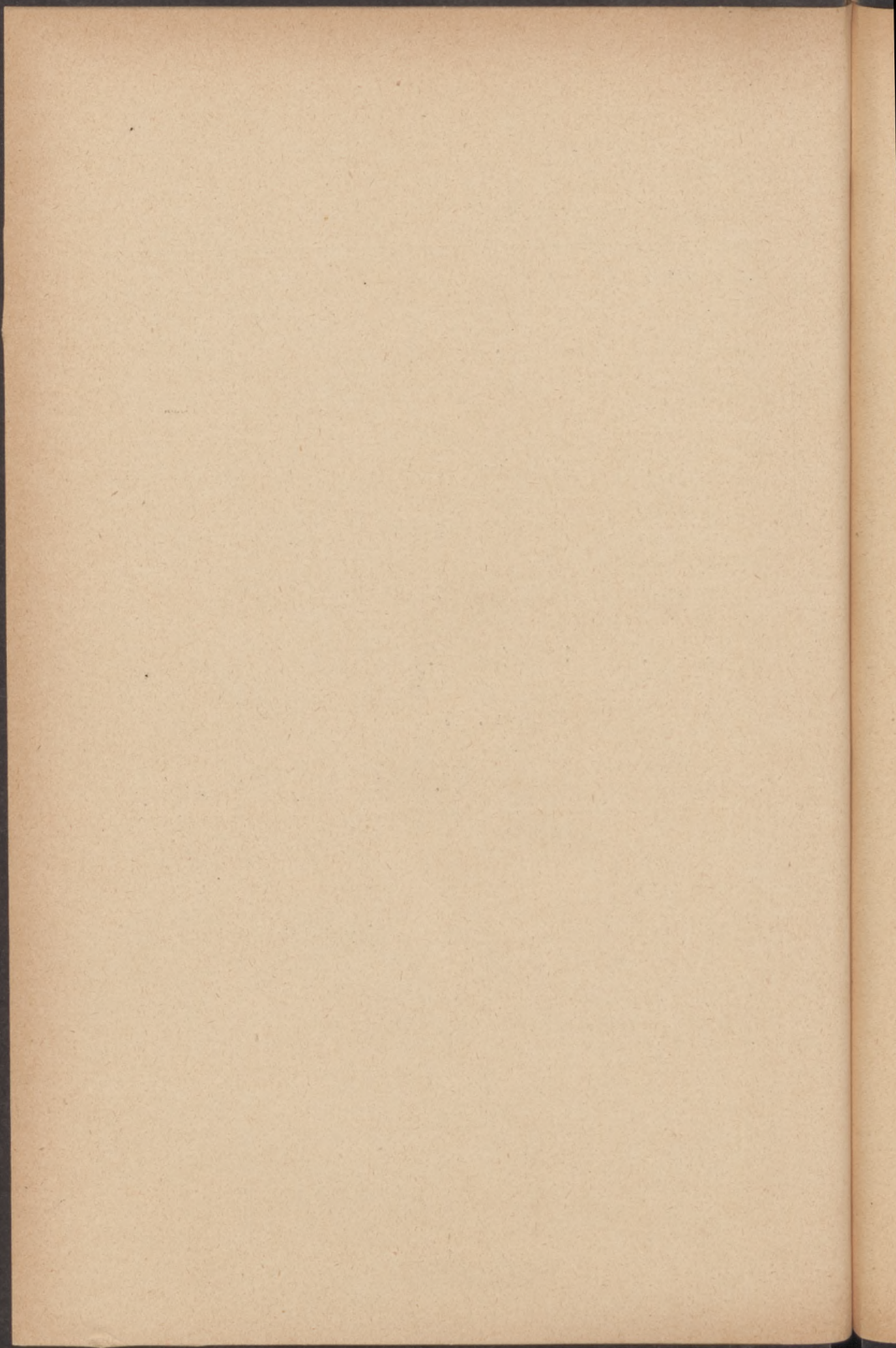

kezett magántanulókról.

t a n u l ó		melyik osztály tárgyaiból tett vizsgát?	A vizsga eredménye
vizsg. eng.-nek kelte és száma	mikor tett vizsgát?		
vizsgára	n e m	jelentkezett	—
a tanév elején iratkozott	1902. jun. 27.	az I. osztály tárgyaiból	elégséges
a tanév elején iratkozott	1902. jun. 27.	a II. osztály tárgyaiból	jeles
a tanév elején iratkozott	1902. jun. 27.	a II. osztály tárgyaiból	jó
a tanév elején iratkozott	1902. jun. 27.	a III. osztály tárgyaiból	jeles
a tanév elején iratkozott	1902. jun. 27.	a III. osztály tárgyaiból	jeles
a tanév elején iratkozott	1902. jun. 27.	az V. és VI. oszt. tárgyaiból	elégséges

jegyet a javító-vizsgán „elégségesre” javították.

VII.

Összefoglaló statisztika.

1.) Magaviselete, szorgalom és előhaladásra vonatkozólag.

O s z t á l y		S z á m s z e r i n t										
		magaviseletből		szorgalomból		előmenetelből						
	dicséretes											
	jó											
	tűrhető											
	szabálytalan											
	rossz											
	kitartó											
	kellő											
	változó											
	hanyagló											
	csekély											
	kitűnő											
	jeles											
	jó											
	elégseges											
	elégtelen											
	igazolt órát											
	nem ig. órát											
	egyre esik											
I.	7	21	14	—	—	6	19	7	10	738	13	17 88
II.	2	9	1	—	1	5	3	2	2	409	—	31 46
III.	1	8	2	—	—	3	6	1	1	176	—	16
IV.	8	10	1	—	1	7	8	3	—	325	1	17 1
össze- ségi	18	48	18	1	2	22	39	9	13	1648	14	49 55

e) Előhaladásra vonat-

Osztályonként		Rendes					
		Hittanból	Magyarból	Németből	Számтанból	Mértanból	Term.-rajzból
I. osztály	kitünő	4	1	—	3	—	2
	jeles	7	5	—	4	10	7
	jó	14	7	—	22	18	22
	elégséges	15	22	—	9	10	8
	elégtelen	2	7	—	4	4	3
II. osztály	kitünő	1	1	4	1	4	3
	jeles	7	4	3	2	3	5
	jó	2	2	4	7	2	1
	elégséges	3	4	2	3	4	4
	elégtelen	—	2	—	—	—	—
III. osztály	kitünő	3	—	2	1	—	2
	jeles	3	2	4	2	1	1
	jó	4	2	3	7	4	6
	elégséges	1	6	2	1	6	2
	elégtelen	—	1	—	—	—	—
IV. osztály	kitünő	7	1	4	1	3	—
	jeles	9	1	2	7	9	—
	jó	3	7	9	9	4	—
	elégséges	—	10	4	2	3	—
	elégtelen	—	—	—	—	—	—
A négy oszt. összesen:	kitünő	15	3	10	6	7	7
	jeles	26	12	9	15	23	13
	jó	23	18	16	45	28	29
	elégséges	19	42	8	15	23	14
	elégtelen	2	10	—	4	4	3
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.

kozólag tárgyanként.

t á r g y a k

Term.-tanból	Földrajzból	Történetből	Szabadk. rajzból	Mért. rajzból	Szépírásból	Énekből	Testgyak.-ból	Dolg. külalak- jából	Összesen
—	3	—	3	2	—	5	—	—	23
—	8	—	4	5	27	9	15	5	106
—	11	—	20	19	15	12	24	21	205
—	15	—	15	16	—	16	2	16	144
—	5	—	—	—	—	—	1 fm	—	25
—	3	—	4	1	1	3	—	1	27
—	3	—	—	4	9	5	9	3	57
—	3	—	7	1	3	3	4	6	45
—	3	—	2	7	—	2	—	3	37
—	1	—	—	—	—	—	—	—	3
—	1	2	3	—	2	1	1	1	19
—	3	3	1	4	3	—	10	—	37
—	7	5	4	2	5	8	—	10	67
—	—	1	3	5	1	2	—	—	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
4	2	2	4	2	—	3	11	—	44
5	7	4	7	5	—	11	8	7	82
7	9	11	4	7	—	4	—	11	85
3	1	2	4	5	—	—	—	1	35
—	—	—	—	—	—	1 fm	—	—	—
4	9	4	14	5	3	12	12	2	113
5	21	7	12	18	39	25	42	15	282
7	30	16	35	29	23	27	28	48	402
3	19	3	24	33	1	20	2	20	246
—	6	—	—	—	—	1 fm.	1 fm.	—	29
VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	XIII.	XIV.	XV.	

VIII.

JÓTÉKONYSÁG.

Polgári fiiskolánk községi jellegű s így annak fenntartásáról, felszerelési költségeiről Ó Kanizsa nagyközség gondoskodik Községi képviselő-testülete által.

Örömmel s hálával emlitem itt első helyen, hogy iskolafenntartónk hivatásának magaslatán állva, több évi küzködés után megadta iskolánknak az eléggé alkalmas épületet. Hogy mennyivel jobb tanító-és tanulónak, a czélnak meglehetősen megfelelő helyiségekben végezni nemes munkájukat és törekedni a tökéletesbülés felé, mint évenként más — más nem iskolai czélnak épült szobákban tanítani, azt bővebben magyarázgatni felesleges; érti azt mindenki, a ki tanügyi dolgokkal is foglalkozik.

Köszönjük Ó-Kanizsa nagyközség kegyességét és kívánjuk, hogy azt, iskolánk tanítványai állandó jó magaviselet és következetesen fokozódó tanulásbeli előhaladás által hálálják meg. Legyenek jó gyermekei szüleiknek, később becsületes tagjai a társadalomnak és derék polgárai édes hazánknak.

Képviselőtestületünk az évről évre kiegészíten-

dő taneszközgyűjteményeink gyarapítására az elmúlt iskolai évben is megszavazott 400 koronát. Ezen összeget azonban eddig nem használtuk fel, mert új iskolai épületünk nem volt elegendőképen száraz s így a taneszközök gyors pusztulásnak lettek volna kitéve, a mint azt régebbi gyűjteményeinken szomoruan tapasztaltuk. Iskolaszékünk régebbi tanönyv és egyéb taneszköz készletével az idén 23 tanulót segélyezett. Év végén 20 koronát bocsátott a tanító-testület rendelkezésére, hogy a magaviseletben és szorgalomban érdemes tanulókat további buzdítás céljából megjutalmazhassa, a mint az értesítőnk IX.-ik fejezetében ki van tüntetve.

Az „Ó -és Török-kanizsai Takarékpénztár“ az idén is küldött 40 koronát szegénysorsu tanulók segélyezésére. Fogadja leghálásabb köszönetünket.

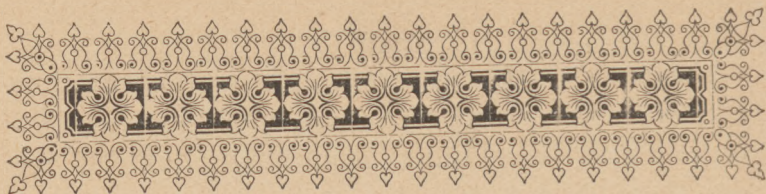
Dr. Roxer Gyula és neje, szül Korossy Janka 200 koronás alapítványának 10 koronás évi kamatját az alapítványi okirat kivánalmaihoz képest — intézetünk úgy magaviseletben mint szorgalom -és előhaladásban legkiválóbb tanulójának — Oroszi János, IV. oszt. növendéknek ítélte oda a testület.

N. N. ur helybeli kereskedő 5 koronát adományozott a legjobban rajzoló tanulók jutalmazására.

Voltak továbbá családok, kik vidéki szegénysorsu tanulók ételmezéséről sőt ruháztatásáról gondoskodtak.

Egyesek gyűjteményeinket gyarapították adományaikkal.

Fogadják e nemeslelkű jötevők az intézetnek és tanári karnak leghálásabb köszönetét s maradjanak a jövőben is lelkes barátai iskolánknak.

IX.

JUTALMAZÁS.

Az előző fejezetben felsorolt s az érdeemes tanulók között szétosztásra szánt adományokat részben mint pénzsegélyt adtuk, részben jutalomkönyveket vásároltunk.

Pénzsegélyben csak szegénysorsu és oly jó magaviseletű növendékek részesültek, kiknek legalább „jó“ általános osztályzatuk volt. Így:

1. Bernáth András I. oszt. tan.	4	koronát.
2. Karácsonyi József II.	6	„
3. Körmötzi Albert II.	10	„
4. Novák András III.	8	„
5. Mányi János IV.	6	„
6. Sőregi István IV.	6	„
7. Oroszi János IV.	egy	10 koronás aranyat kapott, mely utóbbi összeg a Dr. Roxer Gyula és neje szül. Korossy Janka által tett alapítványnak évi kamatja.

Ezeken kívül a jó magaviseletnek, állandó szorgalom és előhaladásnak megjutalmazása által a következő tanulók tüntettek ki:

az I osztályból:

- Bakai Albert, Baróti „Ezer év“ cz. m.
Fehér László, „Ezeregy éj vál. beszélyek“ cz. m.
Szabó Sándor, Gaál „Történeti beszélyek“ cz. m.

a II. osztályból:

- Adám Dezső, „Szavaló könyv“ cz. m.
Blauhorn József, „Életrajzok“ cz. m.
Nemes István, „Munka és élet“ cz. m.

a III. osztályból:

- Reisz Ferencz, „Petőfi költeményei“ cz. m.

a IV. osztályból:

- Dömök Ferencz, „Aradi vértanúk“ cz. m.
Mányi János, „Művelődés-történet“ cz. m.
Oroszi János, „Tompai összes költeményei“ cz. m.

kapták jutalmul.

A rajzban tanusított előhaladásért:

Szabó Sándor I. oszt. tan. 2 kor.

Bata Sándor IV. „ „ 3 „

kapott jutalmul.

Becsüljék meg e szép és értékes jutalmakat, melyeket az iskola, nemeslelkű adakozók jóindulatából az érdem kitüntetésére adhatott. Hálálják meg további kitartó szorgalom és kifogástalan magaviselet által és az esetlegesen más tanintézetbe lépők igyekezzenek iskolánk jó hírnevét fentartani.

X.

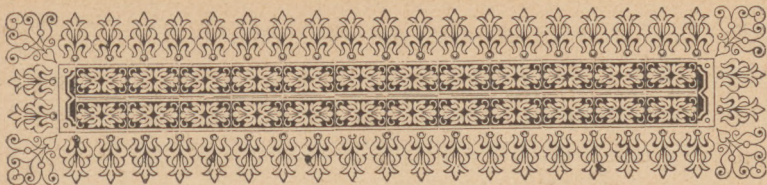
TANESZKÖZ-GYARAPODÁS.

Közs. iskolaszékünk a közs. képviselő-testülettől, mint iskola fentartatótól az elmúlt isk. évre 400 koronát kapott rendelkezésére oly célból, hogy azt a szükséghez képest legalkalmasabban használja fel iskolánk felszerelésének a gyarapítására. Az iskolaszék ezen összegnek teljes felhasználását engedélyezve, a tanító-testületre bízta a legszükségesebb taneszközök és könyvtári művek jegyzékének egybeállítását az előírányozott összeg határain belül.

Ez meg is történt, de mivel iskolahelyiségünk részben új épület lévén még nedves, a taneszközöket csak ezután rendeljük meg s így azok jegyzékét a többivel együtt a jövő évi értesítőben fogom közölni.

Nem mulasztom azonban el, hogy a közs. Képviselő-testületnek s Iskolaszékünknek az iskola állandó fejlesztésére irányuló nemes törekvéseért a testület nevében hálás köszönetet ne mondjak.

XI

ÉRTESÍTÉS AZ 1902-1903. TANÉV MEGKEZDÉSÉRŐL.

Az 1902 - 1903-ik, vagyis a jövő iskolai évben a beiratások szeptember hó 1-én kezdődnek, polg. iskolánk igazgatói irodájában és tartanak szept 4-éig bezárólag naponként délelőtti 8 - 12 óráig. Később jelentkezők indokolt késedelmezések igazolása esetén egészen szeptember hó végéig vétetnek fel. A szeptemberen túl jelentkezők felvételehez — csak fel folyamodással nyerhető — kir. tanfelügyelői engedély szükséges. Bármely osztályba lépőknél az esetlegesen szükséges felvételi vizsgálat beiratkozás előtt fog megtartatni.

Az esetleges magán — egyéb felvételi és javító-vizsgálatok szept. hó 5-én lesznek megtartva és szept. 6-án az ünnepélyes „Veni Sancte“ az iskolai rendtartási és fegyelmi szabályoknak felolvasása s kellő értelmezése, továbbá egyéb tudnivalóknak kihirdetése után megkezdjük a rendes tanításokat.

A tanulók és a felvételi feltételek:

1. Az intézet tanulói rendesek és lehetnek magántanulók.

2. A rendes tanulók és azon magántanulók felvétele, kik a tanév végén óhajtanak magánvizsgát tenni, fentjelzet napokon történik. A felvételre kitűzött utolsó nap után október elejéig, csak igazolandó alapos oknál fogva veszi fel a tanulókat az igazgató, azontul rendkívüli esetben megy. kir. tanfel. engedéllyel vétetnek fel. A későbbi iratkozások tehát csak anfelügyelői engedéllyel történhetnek, ha az illetők az időközben elhaladott tanulmányok ismeretét szóbeli vizsgán igazolják.

3. A polg. isk. első osztályába szabályszerűen csak oly tanuló léphet fel:

a) a ki életének legalább 9 évét betöltötte;

b) kinek az elemi (nép) isk. negyedik osztálya számára kiszabott tantárgyakban elegendő jártassága van s ebbeli ismereteit az e végre elrendelt felvételi vizsgálat útján igazolja.

4 a polg. iskolába lépő tanuló, bármely nemzetiséghez tartozik, köteles a magyar nyelvet is tudni annyira, hogy a törvény által ezen iskolában elrendelt magyar nyelvi oktatásban fennakadás nélkül részt vehessen.

5. A polg. iskola bármily osztályába bevehet minden oly tanuló, a ki koránál fogva az általa kijelölt oszt.-ba beillik és ha azon osztályba megkívántató előkészültségről vizsgálat útján bizonyóságot tesz.

6. A középiskolából a polg. iskolába átlépni kívánó tanuló felvétetik:

a) első rendű bizonyítványa alapján;

b) másodrendű bizonyítványa alapján, ha az illető tanuló gymnasiumban latin vagy görög nyelvből,

reáliskolában francia nyelvből kapott elégtelen osztályzatot, de a többi tantárgyából legalább elégséges érdemjegye van.

A mennyiben azonban a középiskolák és a polg. iskola tantervei között lényeges eltérések vannak, melyek az átlépés alkalmával figyelmen kívül nem hagyhatók; azért a középiskolából polg. iskolába átlépő tanuló a polg. isk. megelőző osztályai-ban előforduló azon tananyagból, melyet a középiskolában nem tanult és a mely a polg. isk. későbbi osztályaiban nem fog pótoltatni, felvételi vizsgálatra köteleztetik. — Ha a tanuló ezen felv. vizsgálatnak azonnal való letehetésére nincs elkészülve, akkor neki előkészülés céljából az évi osztályvizsgálat idejéig terjedő határidő engedélyeztetik; osztályvizsgálatra azonban ily tanuló csak a felv. vizsgálat előzetes sikeres letétele után bocsáttatik.

7. Oly tanuló, ki a középiskolában a 6) alatt b) pontban említett tárgyakat leszámítva, egy vagy legfeljebb két tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, szintén felvehető a polg. isk. megfelelő magasabb osztályába, ha a 6) pont negyedik bekezdésében említett tantervi különbözetből teendő vizsgálaton kívül azon tantárgyából, melyekből elégtelen osztályzata van, a polg. iskolában a felvételt megelőzőleg sikeres felv. vizsgát tesz. — Ezen esetben azonban a felvételi vizsgálatra bocsátáshoz a kir. tanfelügyelő engedélye szükséges.

8. Oly tanuló, ki a középisk. valamely osztályát eredménytelenül ismételte s ennél fogva tanulmányait a középisk.-ban nem folytathatja, a polg. isk.-ban az ismételt osztálynak megfelelő, sőt a.

mennyiben osztályzat tekintetében a 6. alatti b) pontban támasztott feltételeknek megfelel, a következő felső oszt.-ba is felvehető.

9. A felvételnél megkivántatik a növendékek szülőjének, gyámjának v. ezek helyettesének jelenléte. Azon szülők v. gyámok, a kik nem az intézet székhelyén laknak, kötelesek olyan alkalmas s helyben lakó helyettest bejelenteni, a kire a házi felügyeletet illető kötelezettségeiket átruházták s a ki az intézet közléseit az ő nevükben elfogadja és foganatosítja. — Az e tekintetben beálló változást a szülők v. gyámok kötelesek az igazgatóval tudatni, mint viszont az igazgató is köteles az illető szülőket v. gyámokat figyelmeztetni arra, ha változást v. intézkedést lát szükségesnek.

10. A felvételt a igazg. teljesíti s vidéki tanulók után évenként beíraskor 20 korona tandíjat vesz. — A felvételre jelentkezőknek magukkal kell hozniok: keresztlevelet, illetve születési bizonyítványt. Az első oszt.-ba lépők vagy más isk.-ból jövők oltási, illetve újraoltási s a megelőző évben végzett tanulmányokról hiteles isk. bizonyítványt tartoznak felmutatni. Továbbá tartozik minden növendék az arra illetékes orvos által díjmentesen kiállított bélyegmentes bizonyítvánnyal igazolni, hogy szemei trachomamentesek.

11. A felvett tanuló beiratkozása által aláveti magát az intézet rendszabályainak úgy, hogy ezek alól őt a szülők s ezek helyettesei sem menthetik fel.

12. Szegénységüket igazolni tudó helybeli tanulók a készlet erejéig tankönyvekkel és taneszközökkel fognak elláttatni az iskolafentartó által.

Vidéki szülők gyermekeik elhelyezése iránt teljes bizalommal fordulhatnak az igazgatósághoz.

Magántanulókra vonatkozólag :

A nmélt. vall.-és közokt. m. kir. Miniszterium által 1895. évi 5009. sz. a. kiadott szabályrendeletnek idevonatkozó §-ai alapján, magánvizsgálatok évenként négyszer tarthatók ; u. m. év elején. Karácsony- és Husvétkor, meg tanév végén. — Az év elején iratkozó magántanuló a tanév végén minden külön kérelmezés nélkül tehet magánvizsgát. A tanév folyamán magánvizsgára jelentkező köteles vizsgaengedélyt kérő folyamodványát kellően felbélyegezve (szegénységi bizonyítvány alapján bélyegmentes) és keresztlevéllel, továbbá eddigi összes tanulmányairól szóló és a tanulmányok elvégzése, vagy megszakítása óta lefolyt idő alatti foglalkozását, erkölcsi tekintetben való kifogástalanságát igazoló hiteles bizonyítványokkal felszerelten — ha szülői gondozás alatt áll ez utóbbi szükségtelen — azon polg. isk. igazgatójánál benyújtani, a hol vizsgálatot óhajt tenni. Az ó-kanizsai polg. iskolában teendő magánvizsgálat iránti kérvények Bácsm. kir. Tanfelügyelőségéhez czimzendők.

A vizsgálat írás- és szóbeli. Előbbi kiterjed a nyelvi, számtani és művészeti tárgyra, utóbbi az illető osztály v. osztályok minden tárgyára, kivéve az ének és testgyakorlatot.

A magánvizsgálat díja egy oszt. tárgyaiból 50 korona, két oszt. tárgyaiból összevontan 80 korona. Tandíjat sem helybeli sem vidéki magántanulók nem fizetnek. Olyan magántanuló, ki a kitűzött vizsganapra nem jelentkezik, elveszti magánvizsg. engedélyét s csak újabb folyamodás útján eszközölhet ki ilyet.

XII.

IGAZGATÓI JELENTÉS.

Alábbiakban van szerencsém felettes tanhatóságunknak, az érdeklődő szülőknek és tanügybarátoknak polg. iskolánk elmúlt évéről részletes jelentésemet tisztelettel bemutatni.

1. Beiratások és a tanulók létszáma. A beiratások 1901. évi szept. hó 1-én kezdődtek polg. iskolánk új épületének igazgatói irodájában s tartottak szept. hó 5-ig bezárólag, naponként délelőtti 8 órától 11 óráig. Későbbben jelentkezők indokolt késedelmezésök igazolása esetén, okt. hó 1-ig vetettek fel. A beiratás idejének kellő meghirdetése után a beírássra kijelölt öt napon belül felvételre jelentkezett 63 rendes és 5 magántanuló; ezentul szept. végéig 25 rendes tanuló, kik késedelmezésüket elfogadható okokkal igazolták. Évközben kir. tanfelügyelői engedélylyel még 1 rendes és 10 magántanuló iratkozott s így a tanulók létszáma 89 rendesre és 15 magántanulóra emelkedett; megjegyzendő, hogy a tanévet megelőző szünetidőben is 5 magántanuló nyert vizsgaengedélyt a tanév elejére s így

ezekkel együtt a teljes létszám volt 89 rendes és 20 magántanuló; összesen: 109.

I. osztályos volt:	43	rendes	3	magántanuló
II. „ „	15	„	3	„
III. „ „	11	„	5	„
IV. „ „	20	„	2	„

Összesen: 89 rendes 13 magántanuló.

Ezeken kívül volt még 5 magántanuló, ki a III. és IV., meg 2 magántanuló, ki az V., és VI. oszt. tárgyaiból tett összevont vizsgát; a fenti 13 magántanulóval együtt tehát 20.

A beirt tanulókból évközben kimaradt 4 rendes és vizsgára nem jelentkezett 3 magántanuló.

A beiratásra szánt napok délutánján tartattak meg a felvételi vizsgálatok; a magán- és javítóvizsgálatok pedig szept. 6-án. Szept. 7-én az ünnepélyes „Veni Sancte“ után felolvastuk az iskolai rendtartási és fegyelmi szabályokat, azokat kellő módon megmagyaráztuk, a növendékeket azoknak szigorú betartására buzdítottuk s nyomtatásban mindegyiknek 1—1 példányt kiosztottunk.

Ezek után minden osztály a számára kijelölt tanterembe vonult, hol osztályfőnöke az órarendet leíratta s az egyéb szükséges utasításokat megadta.

A tulajdonképeni tanítás tehát szeptember 7-én vette kezdetét és tartott az előirt szünetek betartásával 1902. évi jun. hó 21-ig bezárólag.

Helybeli tanulók semmiféle díjat nem fizettek, vidékiek azonban osztályonként 20 korona tandíjat, mely czímen 19 tanuló után 380 korona, egy utó-

lagosan beirt tanuló után 20 kor., összesen 400 kor. folyt be a közs. házi pénztárba.

2. A tanulók erkölcsi magaviselete és tanulásbeli előhaladása. A tanulók erkölcsi magaviselete és tanulásbeli előhaladása az elmúlt iskolai évben is általában kielégítő volt, mert hisz a tanítótestület minden tagja egyenként és együttesen állandóan az erkölcsi magaviselet fejlesztésére és a tanulásbeli előhaladás fokozódására törekedett. Törekvésünknek tehát sikerült. okvetetlenül sikerülnie kellett azt az „általában kielégítő“ jelzót kivívni. De mennyivel könnyebb és mégis eredményesebb lett volna munkánk, ha az összes tanulók szülői ezen törekvésünkben szeretettel és kitartással támogattak volna; akkor bizonyosan nem „általában kielégítő“-nek keltene minősíteni, hanem „általában kifogástalannak“. Jőjjenek tehát segítségünkre kedves szülők és mondják el gyermekeik gyengéit; ne resteljenek azoknak ballépéseit tudomásunkra hozni, ne sajnálják azt az egy-két negyedórát, a melyben velük a megjavítást célzó nézeteinket összevetjük, megbeszéljük. Ne féljenek az iskolától, hanem ellenkezően érdeklődjenek, hisz saját gyermekeik érdekében cselekszenek; az pedig szülői kötelesség. Ne nézzenek el annak a polgári iskolába járó fiúnak semmit, a mi **illetlen, helytelen, rossz** vagy épen már **bűnös**. Az már nem olyan tudatlan, olyan nagyon éretlen elméjü egyén, hogy ne tudná mi a szabad és mi nem. Nem szabad a gyermek hibáit elnézni, takargatni avagy hibás volta esetén pártját fogni. Hozzá lehet már félni annak módja szerint — úgy az

értelméhez, mint a szívéhez. És ez a fő, mert az elnézés, elhallgatás, sőt esetleges takarás későbbben keservesen bosszulja meg magát.

Tehát kedves szülők hallgassák meg kérésemet, mert ezáltal gyermekük helyes nevelését hathatósan elősegítik és nem fogom többé irhatni: sajnos, hogy a tanulók között egyes kivételek az idén is voltak, a kik illetlen, helytelen magukviselésével megfosztottak azon jóleső örömtől, kimondhatom azt, hogy: az erk. magaviselet „általában kifogástalan“. Általában tehát nem, nagyrészen azonban igen. Tudják ők, hogy kiknek a nevei jutnak e helyt eszembe Igyekezzenek, hogy máskor róluk is elmondhassuk, vagy elmondhassák: „erk. magaviseletük kifogástalan.“

A tanulásbeli előhaladás általában jónak mondható, a mi az érdemfokozati táblás kimutatásban részletesen látható.

3. Egészségügyi szempontból a lefolyt tanév szerencsésnek mondható, mert a jó Isten megoltalmazta községünket, tehát tanulóinkat is minden bajtól. Hosszabb idei gyógyulást igénylő betegségi eset csak kettő fordult elő a növendékek között.

A tanári testületben nem fordult elő súlyosabb betegségi eset. Ha azonban mégis mulasztania kellett egyik-másik kartársnak, kellő helyettesítéséről mindig gondoskodva volt.

4. Vallásügy. Iskolánk különböző hittelekezetekhez tartozó tanulói a rendes hittani órákon kívül minden ünnep napjukon részt vettek saját felekezetük isteni tiszteletén és egyéb vallásos gyakorla-

tain. Elmaradásnak csak elfogadható okkal támogattott kimentés esetén volt helye.

5. Felügyelet. Iskolánk fölött a főfelügyeletet a nmélt. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Bács-Bodrogh vármegye kir. Tanfelügyelősége által gyakorolja. Tudvalevő dolog, hogy Gräff Nikáz kir. Tanfelügyelő urunkat e tanévben királyi kitüntetés érte, a tanügy terén szerzett gazdag érdemeinél fogva. Adja a jó Isten, hogy ezen többszörösen kiérdemlett kitüntetést még számos éven át a legjobb egészségben viselhesse!

A kir. tanfelügyelőség egyik tagja, dr. Dudás Gyula úr, kir. segédtanfelügyelő f. évi junius hóban iskolánkat meglátogatta. Látogatása alkalmából minden osztályt megtekintett s a növendékek feleleteit meghallgatta. Szerzett tapasztalatait jegyzőkönyvbe foglaltatta s a tanári testületnek teljes megalégedését fejezte ki. A jegyzőkönyv felterjesztetett a kir. tanfelügyelőséghez. E kiváló szakferő látogatása a tanító-testületnek legnagyobb öröme szolgált.

Iskolalátogatási és a felsőbb rendeletek pontos végrehajtására vonatkozó jogát közs. Iskolaszékünk gyakorolta. A szükséghez kéneest mindenkor gyűléseket tartott, melyeken sok üdvös határozatával iskolánk érdekeit szolgálta.

6 Tanító-testület. A tanító-testület a lefolyt isk. évben 9 tagot számlált, kik között — az igazgatót is beleértve — volt 5 rendes tanító, 3 hitoktató és egy szolgálatát díjtalanul felajánló énektanító

A testület munkálkodásával állandóan a növendékek erkölcsi, szellemi és testi gyarapodását czélozta, a mely törekvésének sikerére minden rendelkezésére álló eszközt és módot megragadott. A tanulók erk. magaviseletét a lehetőséghez képest az intézeten kívül is állandóan figyelte s mindenirányu tapasztalatait a rendes havi értekezleteken szóba hozta. Minden évharmadnak befejezte előtt körülbelül egy hónappal úgynevezett intő értekezletet tartott, melyen minden osztálynak minden tanulója magaviselet és tanulásbeli előhaladás tekintetében bírálat alá vétett. Észrevételeit szükség esetén a szülőkkel írásosan közölte s a hol e tekintetben meghallgatással találkozott, ott javítást czélzó törekvései nem maradtak siker nélkül.

8. Iskolai ünnepélyek. A komoly munka megkedveltetése és rendes elvégezése mellett a hazafias érzés ápolása, erősítése képezte egyik legfőbb törekvésünket, mely okból évközben több iskolai hazafias ünnepet rendeztünk. A naptárt követve első hazafias ünnepünket 1901. évi okt. 6-án szabadsághőseink emlékére, — a másodikat 1901. nov. 19-én dicsőült Erzsébet kir. Ó cs. és kir. Fensége emlékezetére tartottuk; a harmadikat 1902. márcz. 15-én a szabadsajtó évforduló napján, a negyediket 1902. apr. hó 11-én a 48-iki törvények szentesítésének 54-ik évfordulója és az ötödiket 1902. jun. 8-ára eső koronázási évforduló alkalmából.

Mindezen ünnepélyeken a tanulók hazafias ének-számain kívül, a tantestület tagjai felváltva intéztek lelkesítő beszédet a tanulókhoz, a nemzeti érzésnek és a hazához való ragaszkodásnak ébresztése, növelése és erősítése czéljából.

9. Nyilvános vizsgálatok. Évzáró vizsgálataink, melyeknek tartama alatt a tanulók ügyességéről tanuskodó rajzkiállítás a nagy számban megjelent érdeklődők részére nyitva állott, a következő idő- és sorrendben tartattak meg:

jun. 23-án d. e. 8-tól az I. oszt. vizsgája; kiküldött isk.-széki tagok: Losoncz János, Huszágh István, Losoncz Lukács és Nagy János;

jun. 24-én d. e. 8-tól a II. oszt. vizsgája; kiküldött isk.-széki tagok: Vinczer Ferencz, Szilágyi Antal, Tripolszky József és Weiszberger Ignác;

jun. 25-én d. e. 8-tól a III. oszt. vizsgája; kiküldött iskolaszéki tagok: Csuka Sándor, Gregorovits Velimir, Laczkovics Károly és Schöbel Gyula;

jun. 26-án d. e. 8-tól a IV. oszt. vizsgája; kiküldött iskolaszéki tagok: Dr. Király Sándor, Márton Mátyás, Popovits György és Dr. Rosenberg Ede;

jun 17-én volt az izr. vall. tanulók hittani vizsgálata; kiküldött isksz. tag: Herczeg Ede;

jun. 18-án volt a róm. kath. vall. tanulók hittani vizsgálata; kiküldött isksz. tag: Nagy János;

jun. 19-én volt a gör. kel. vall. tanulók hittani vizsgálata; kiküldött isksz. tag: Popovits György;

jun. 19-én volt még az ev. ref. és ág. hitv. ev. vallásu tanulók hittani vizsgája.

jun. 26-án d. u. 4 órakor lett megtartva mind a négy oszt. tornavizsgája, melyre Vinczer Ferencz, Popovits György és Schöbel Gyula isksz. tagok küldettek ki.

jun. 27 és 28 án voltak a magánvizsgálatok. Iskolaszéki küldöttek : Popovits György és Huszágh István. A vizsgálatokon felváltva ifj. Tóth József, isksz. elnök, az igazgató és a tanárok elnököltek.

A vizsgálatok ideje alatt Szappanos Béla rajztanár által — igen szépen és izléseesen — egybeállított rajzkiállítás volt látható, mely a tanulóknak rajzolásban elért ügyességét és módszeres haladását a leghatározottabban bizonyította. A kiállítást számosan látogatták.

Az évi záróvizsgálatok befejezte után június 27-én tartottuk meg a záróünnepélyt, melyen a jutalmak, bizonyítványok osztattak ki.

Jelentésem befejezése előtt intézetünk fejlődése, jó hírnevének erősödése érdekében újból kérem az összes tényezőket, kik a tanügyet szívéből viselve, annak előbbre vitelét szükségesnek, áldásosnak tartják, hogy nyujtsanak a tanító-testületnek nehéz munkájában kezet, mert egyesült erővel könnyebb czélt érni.

Köszönöm eddigi szives jóakarátokat és kérem azt a jövőre is.

Köszönöm a közs. Iskolaszéknek és közs. Képviselő-testületnek, hogy iskolánk fentartásáról, tanesszközökkel való ellátásáról oly szépen gondoskodott. Tudjuk nagyon jól, hogy elég sokba kerül a polg. isk. fentartása, de nem hasztalanul. Ez oly tőke, mely apródonként gyűjtve, a kamatos kamatot meghozza. Igaz, hogy nem pénzben, hanem derék, becsületes, dolgozni tudó és akaró ifju nemzedékben.

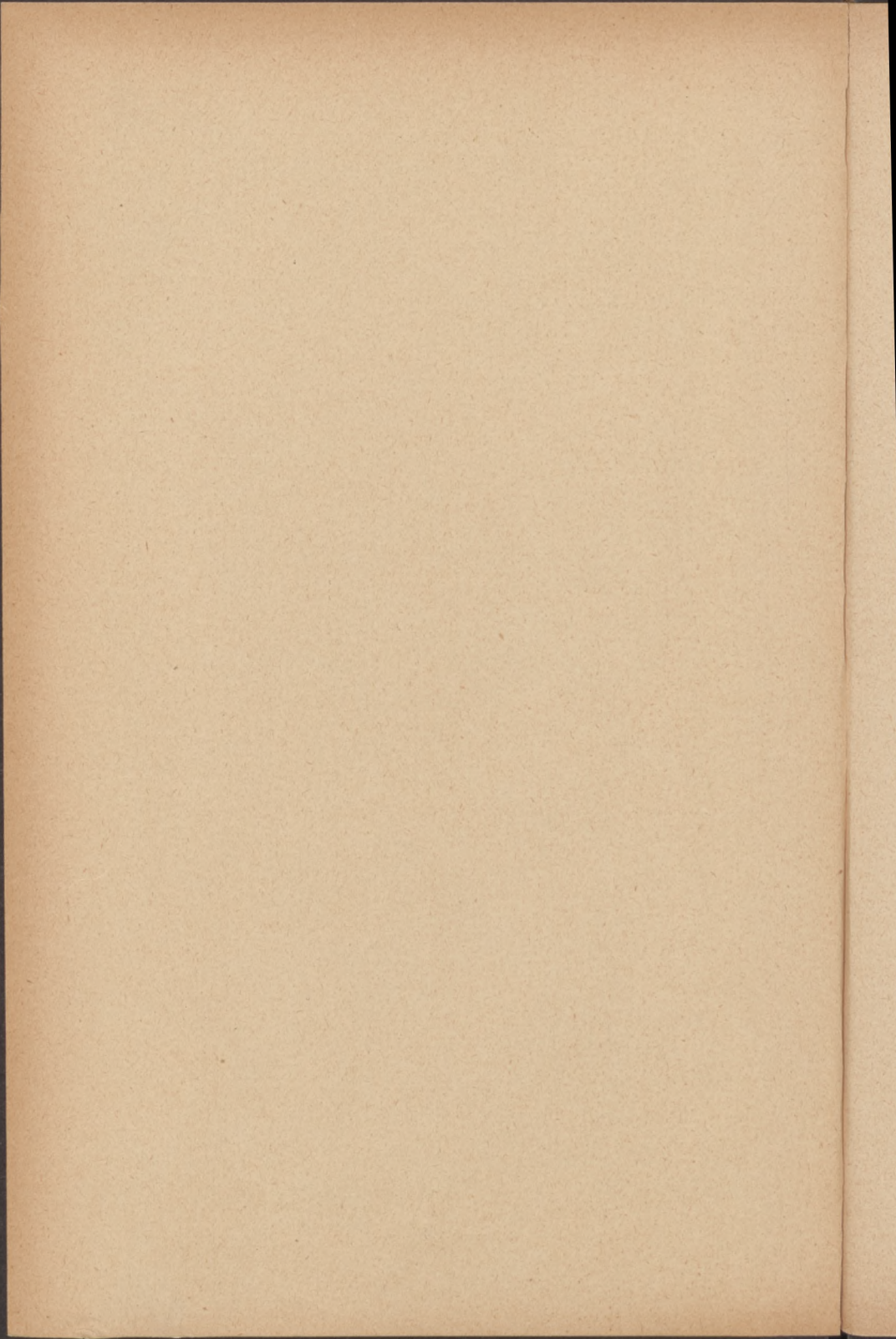
Ti pedig kedves kartársaim fogadjátok hálás
köszönetemet az oly véghetetlenül sokszor tapasztalt
jóságtokért, melylyel irányomban voltatok. Nehéz és
becsületes munkásságtokért találjatok hálát velem
együtt a megmaradt és szárnyra bocsátott tanulók
további jó viseletében és előhaladásában.

A jó Isten áldása legyen munkánkon és kísérjen
mindnyájunkat továbbra is.!

Dégy Kálmán

igazgató.

T A R T A L O M:

I. Szüneti tanulmányutak	3 oldal
II. Iskolai felügyelet	11 ”
III. Tanító-testület	13 ”
IV. Érdemjegyek és egyéb röv. magy.	16 ”
V. Tanulásbeli előhaladás	18 ”
IV. Kimutatás az 1901'902. évben jelentkezett magántanulókról	28 ”
IIIV. Összefoglaló statisztika	33 ”
IIIIV. Jótékonyság	38 ”
IX. Jutalmazás	40 ”
X. Taneszköz-gyarapodás	42 ”
XI. Értesítés az 1902-903. tanév megkezdéséről	43 ”
XII. Igazgatói jelentés	49 ”

